

Številka: 018-105/2024-26

Datum: 23. 10. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Aleksandra Petrovčiča, kot predsednika senata, ter dr. Mateje Škabar in Marka Medveda, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Izgradnja hitre ceste od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj – Koper do priključka Velenje jug na 3. razvojni osi sever, 2. etapa, Podgora – Velenje«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja Özaltın İnşaat Ticaret Ve Sanayi, A. Ş., Kazım Özalp Mahallesi, Nene Hatun Caddesi, No:115, Ankara, Republika Turčija (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika DARS, d.d., Ulica XIV. divizije 4, Celje (v nadaljevanju: naročnik), dne 23. 10. 2024

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Vlagatelju se na njegov račun vrne preostali znesek založenega predujma za izvedbo dokaza s strokovnjakom v višini 1.198,51 EUR.
3. Naročniku se na njegov račun vrne preostali znesek založenega predujma za izvedbo dokaza s strokovnjakom v višini 1.198,51 EUR.
4. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
5. Zahteva kandidata s priznano sposobnostjo za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
6. Vlagatelj je dolžan naročniku povrniti stroške v višini 1.801,49 EUR v 15 dneh po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja naročnikova stroškovna zahteva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po omejenem postopku, je bilo objavljeno na portalu javnih naročil dne 16. 1. 2024, pod št. objave JN000225/2024-B01 s popravki, in v Uradnem listu EU dne 17. 1. 2024, pod št. objave 2024/S 012-031039, prav tako s popravki.

Naročnik je sprejel odločitev o priznanju sposobnosti z dne 9. 7. 2024 (objava na portalu javnih naročil dne 12. 7. 2024), s katero je priznal sposobnost za sodelovanje v drugi fazi oddaje javnega naročila skupini gospodarskih subjektov, v kateri nastopajo Kolektor CPG, d.o.o., Nova Gorica, Pomgrad, d.d., Murska Sobota, Gorenjska gradbena družba, d.d., Kranj, CGP, d.d., Novo mesto, in Kolektor Koling d.o.o., Idrija (v nadaljevanju: skupina gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi«), ter skupini gospodarskih subjektov, v kateri nastopajo Strabag, d.o.o., Ljubljana in Strabag AG, Ortenburgerstrasse 27, 9800 Spittal an der Drau, Republika Avstrija, Strabag AG, Podružnica Ljubljana (v nadaljevanju: skupina gospodarskih subjektov »Strabag«).

Z odločitvijo o priznanju sposobnosti z dne 9. 7. 2024 naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti za sodelovanje v drugi fazi postopka. V zvezi z vlagateljevo prijavo je naročnik navedel, da:

1. vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja pogoja iz točke 3.2 b) Navodil ponudniku za oddajo prijave za sodelovanje (v nadaljevanju: Navodila), ki so del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ker se potrdilo banke H. nanaša le na dan 24. 5. 2024 in iz njega ni razvidno, da vlagatelj v zadnjih 6 mesecih pred dnem 22. 3. 2024 ni imel blokiranega posameznega računa več kot 15 dni;
2. vlagatelj tudi po dopolnitvi prijave ni izkazal izpolnjevanja pogoja za sodelovanje iz točke 3.2 d7) Navodil, ker priglašeno referenčno delo, kot je to razvidno iz predloženih dokazil, zajema samo eno sidrano pilotno konstrukcijo;
3. vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja pogojev za sodelovanje iz točk 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil, saj tudi po pozivu na pojasnilo ni izkazal, da so nominirani kadri, ki so v okviru referenčnega posla nastopali v funkcijah direktor projekta in projektni vodja, odgovoren za gradnjo (oz. vodja projekta), v okviru referenčnega posla opravljali dela, ki v smislu gradbene zakonodaje pomenijo funkcijo odgovornega vodje del, odgovornega vodje posameznih del, odgovornega vodje gradbišča, vodje gradnje, vodje del ali vodje gradnje.

Vlagatelj je z vlogo z dne 24. 7. 2024 vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga razveljavitev odločitve o priznanju sposobnosti v celoti, podredno pa razveljavitev odločitve o priznanju sposobnosti v delu, v katerem mu ni bila priznana sposobnost. Vlagatelj zahteva tudi povrnitev stroškov pravnega varstva. Vlagatelj naročniku očita več kršitev v postopku oddaje javnega naročila.

1. Naročnik je kršil 90. člen Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), načelo transparentnosti javnega naročanja in 22. člen Ustave RS, ker odločitve o priznanju sposobnosti ni ustrezno obrazložil, in sicer v delu, ki se nanaša na drugi in tretji razlog za nepriznanje sposobnosti vlagatelju, saj ni obrazložil, katera dokazila je pri odločanju preučil in preveril. Prav tako naročnik ni obrazložil, kako je prišel do zaključka, da naj bi priglašeno referenčno delo zajemalo le eno sidrano pilotno konstrukcijo in da naj predložena dokazila ne bi izkazovala, da so nominirani kadri v okviru referenčnega posla opravljali dela, ki pomenijo eno izmed funkcij v smislu gradbene zakonodaje. Naročnikova obrazložitev je pomanjkljiva tudi v delu, ki se nanaša na skupini gospodarskih subjektov, ki jima je naročnik priznal sposobnost.
2. Naročnik je nepravilno ugotovil, da se potrdilo banke H. nanaša le na dan 24. 5. 2024. Pri prevodu omenjenega dokumenta je prišlo do očitne pomete, saj je prevajalec zamenjal vrstni red črk v besedi »do« in je napisal »od«.

3. Vlagatelj je izkazal izvedbo dveh sidranih podpornih oz. opornih pilotnih konstrukcij. Iz predloženega referenčnega potrdila izhaja, da je vlagatelj izvedel 14.243,00 m (401 kosov) sidrane nosilne konstrukcije. Na podlagi naročnikovega poziva je vlagatelj dopolnil prijavo za sodelovanje z načrtom iz potrjenega projekta izvedenih del, iz katerega izhaja, da je bilo v okviru priglašene referenčnega dela izvedenih več sidranih konstrukcij, vključno z vsaj dvema ločenima sidranima konstrukcijama, pri čemer so bila pri obeh konstrukcijah uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra. Iz prečnega prereza profila je razvidno da gre za ločeno prvo sidranje na betonskih površinah in ločeno drugo sidranje na pobočju vzpetine. Da je vlagatelj v okviru priglašene referenčnega dela izvedel dve sidrani nosilni konstrukciji, je razvidno tudi iz naslova in vsebine dokumenta *»Izdelava in metodologija pritrditve prednapetih vrvi, ki bodo uporabljene v dveh različnih strukturah in lokacijah (sidrane betonske in pobočne površine)«*. Iz omenjenega dokumenta, ki ga je vlagatelj priložil zahtevku za revizijo, po navedbah vlagatelja izhaja, da se razlikujejo naprave za vrtanje, kot vrtanja, pokrovi pritrdišča ter rezanje in pokrivanje sider. Gre za lokacijsko, funkcionalno in izvedbeno povsem ločeni konstrukciji.
4. Vlagatelj je izkazal izpolnjevanje pogojev iz točk 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil, saj so predložena potrdila za nominirane kadre ustrezna. Iz predloženih potrdil izhaja, da so nominirani kadri v okviru referenčnega dela opravljali dela, ki po vsebini pomenijo eno izmed zahtevanih funkcij.
5. Naročnik je neenakopravno obravnaval ponudnike, saj je dodatna pojasnila zahteval le od gospodarskih subjektov, ki nimajo sedeža v Republiki Sloveniji oz. v državi članici EU, prav tako sposobnosti ni priznal samo gospodarskima subjektoma, ki imata sedež v Turčiji. Tudi z zahtevo, vezano na znanje slovenskega jezika zahtevanih kadrov, daje naročnik neupravičeno prednost gospodarskim subjektom s sedežem v Republiki Sloveniji, saj za kvalitetno opravljanje gradbenih del znanje slovenskega jezika ni ključno. Zaradi te zahteve je prijavo oddalo manjše število gospodarskih subjektov, zlasti tistih s sedežem izven Slovenije. Naročnik je vlagatelja neenakopravno obravnaval oz. ga je diskriminiral, ker ima sedež v Turčiji oz. izven EU, in ker nastopa z osebami, ki govorijo turški jezik oz. uradni jezik države, ki ni članica EU.
6. Zaradi pretiranih, nesorazmernih in diskriminatornih zahtev naročnika (o posledicah katerih je bil vlagatelj seznanjen šele s prejemom izpodbijane odločitve) je naročnik prejel neobičajno majhno število prijav. V omejenem postopku mora naročnik k oddaji ponudbe povabiti najmanj pet kandidatov, če je število kandidatov, ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje manjše od pet, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da povabi vse kandidate z zahtevanimi sposobnostmi, vendar pa mora biti tudi v tem primeru število povabljenih kandidatov tolikšno, da zadostuje za zagotovitev prave konkurence. Ta pogoj v konkretnem primeru ni izpolnjen, saj dva kandidata ne zadoščata, da bi bila zagotovljena zadostna konkurenca, ki bi omogočala smotrno porabo javnih sredstev.

Skupina gospodarskih subjektov *»Kolektor in drugi«* v vlogi z dne 1. 8. 2024, predloženi po vodilnem partnerju Kolektor CPG, d.o.o., Slovenija (v nadaljevanju: kandidat s priznano sposobnostjo), ki ga v tem postopku pravnega varstva zastopa Odvetniška pisarna Mužina, Žvipelj in partnerji, d.o.o., Ljubljana, predlaga zavrnitev zahtevka za revizijo in povrnitev stroškov pravnega varstva kandidatu s priznano sposobnostjo. Kandidat s priznano sposobnostjo, sklicujoč se na sklepne predloge generalnega pravobranilca Sodišča EU v zadevi C-652/22, navaja, da vlagatelj nima dostopa do postopkov oddaje javnih naročil v državi članici EU in ni upravičen uveljavljati varstva pravic iz direktiv s področja javnega naročanja in ZJN-3. Kandidat s priznano sposobnostjo nadalje navaja, da je naročnik ustrezno obrazložil izpodbijano odločitev in da naročniku ni mogoče očitati kršitev pri zaključku, da vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja pogojev iz točk 3.2 b), 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil. Vlagatelj je v prijavi priglasil izvedbo ene sidrane nosilne konstrukcije. Iz prečnega prereza ne izhaja izvedba dveh pilotnih konstrukcij. Naročnik ni neenakopravno obravnaval gospodarskih subjektov s sedežem v Republiki Sloveniji

in gospodarskih subjektov s sedežem izven EU. Navedbe, vezane na znanje slovenskega jezika nominiranih kadrov, so upoštevaje tretji odstavek 25. člena ZPVPJN, prepozne. Naročnik ni omejil števila kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe, zato 82. člen ZJN-3 ni uporabljen.

Naročnik je z dokumentom Odločitev z dne 13. 8. 2024 zavrnil zahtevek za revizijo in obe zahtevi (vlagatelja in kandidata s priznano sposobnostjo) za povrnitev stroškov pravnega varstva.

1. V izpodbijani odločitvi je naročnik navedel pravno kvalifikacijo vlagateljeve prijave ter konkretne in jasne razloge, zaradi katerih vlagatelju sposobnosti ni priznal, posledično se je vlagatelj lahko seznanil s konkretnimi razlogi, zaradi katerih mu naročnik ni priznal sposobnosti. Ker je naročnik dvema skupinama gospodarskih subjektov priznal sposobnost, obrazložitev ne vsebuje ugotovitev glede neskladnosti teh prijav, vsebuje pa razloge za ugotovitev »dopustnosti« prijav.
2. Naročnik kot neutemeljene zavrača revizijske navedbe, vezane na izpolnjevanje zahteve 3.2 b) Navodil.
3. Na podlagi vlagateljeve prijave naročnik ni mogel ugotoviti vseh zahtevanih elementov iz točke 3.2 d7) Navodil, zato je vlagatelja pozval na dopolnitev prijave. Vlagatelj je tako v dopolnitvi kot v prijavi navajal, da je bila izvedena sidrana nosilna konstrukcija, pri tem pa (kot tudi ne v zahtevku za revizijo) ni navedel, da sta bili ti sidrani konstrukciji tudi pilotni. Iz načrta, ki ga je vlagatelj predložil v okviru dopolnitve prijave (in na katerega se vlagatelj sklicuje v zahtevku za revizijo), je razvidna le ena sidrana pilotna konstrukcija. Vlagatelj je dokument »Izdelava in metodologija pritrditve prednapetih vrvi, ki bodo uporabljene v dveh različnih strukturah in lokacijah (sidrane betonske in pobočne površine)« predložil prepozno, tudi sicer pa iz tega dokumenta ne izhaja, da sta bili izvedeni dve sidrani pilotni konstrukciji.
4. Naročnik kot neutemeljene zavrača revizijske navedbe, vezane na izpolnjevanje zahteve 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil.
5. Naročnik je od vseh subjektov, ki so predložili prijave, zahteval dopolnitev prijave ali predložitve dokazil. Od vlagatelja je zahteval dopolnitev prijave v posledici dejstva, da so bile informacije iz prijave nepopolne oz. je bila dokumentacija pomanjkljiva oz. je zahteval dokazila v zvezi z razlogi za izključitev oz. pogoji za sodelovanje, ki jih ni mogel preveriti sam. Izločitev vlagateljeve prijave je posledica dejstva, da vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja zahtev, in ne očitane diskriminatorne obravnave vlagatelja. Revizijski očitki, vezani na znanje slovenskega jezika ključnih kadrov, so prepozni.
6. Vlagateljevo sklicevanje na 82. člen ZJN-3 ni relevantno, saj naročnik ni predvidel zmanjšanja števila ustreznih kandidatov, ki jih namerava povabiti k sodelovanju.

Naročnik je dne 14. 8. 2024 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo v postopku oddaje predmetnega javnega naročila in pripadajočo dokumentacijo iz predrevizijskega postopka.

Vlagatelj se do navedb naročnika v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo, ki jo je naročnik vlagatelju posredoval prek portala eRevizija dne 13. 8. 2024, ni opredelil.

Državna revizijska komisija je vlagatelju posredovala vlogo kandidata s priznano sposobnostjo, do katere se je vlagatelj opredelil z vlogo z dne 23. 8. 2024. Vlagatelj vztraja pri revizijskih navedbah.

Ker je Državna revizijska komisija na podlagi preučitve odstopljene dokumentacije in prejetih vlog ocenila, da je za ugotovitev oziroma presojo nekaterih dejstev, pomembnih za sprejem odločitve v obravnavani zadevi, potrebno strokovno znanje, s katerim sama ne razpolaga, je na podlagi 34. člena ZPVPJN in prvega odstavka 36. člena ZPVPJN, s sklepom, št. 018-105/2024-10 z dne 6. 9. 2024, odredila pridobitev strokovnega mnenja, za izdelavo katerega je določila Univerzo v Mariboru, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo, Maribor, zanjo red. prof.

dr. B. Ž., dr. B. M. in izr. prof. dr. P. J. (v nadaljevanju: strokovnjaki), strankama v postopku pa je ob tem naložila plačilo predujma za izdelavo strokovnega mnenja.

Po plačilu predujma je Državna revizijska komisija z dopisom z dne 12. 9. 2024 strokovnjakom zastavila vprašanja, na katera bi bilo potrebno odgovoriti v okviru strokovnega mnenja, ter jim posredovala dokumentacijo, potrebno za izdelavo mnenja.

Državna revizijska komisija je dne 4. 10. 2024 prejela strokovno mnenje ter ga istega dne posredovala vlagatelju, naročniku in kandidatu s priznano sposobnostjo v opredelitev.

Vlagatelj in naročnik se do posredovanega strokovnega mnenja nista opredelila.

Kandidat s priznano sposobnostjo v vlogi z dne 9. 10. 2024 navaja, da strokovno mnenje potrjuje pravilnost naročnikovega ravnanja in vztraja, da vlagatelj nima pravice sodelovati v postopku oddaje javnega naročila in da posledično ni upravičen do vsebinske obravnave navedb.

Vlagatelj se do omenjene vloge kandidata s priznano sposobnostjo, ki mu jo je posredovala Državna revizijska komisija v seznanitev in morebitno opredelitev, ni opredelil.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, vlagateljevo prijavo (Obrazec 3.2 (d) in dokument »*Oblika_3.2d_Priloga d7*«), naročnikov poziv z dne 8. 5. 2024, vlagateljev odgovor (dokument »*Spremnopismo za Prednapete Geotehnične Sidrne Konstrukcije*«, dokument »*Potrdilo o Sidrnih Delih Za Jez Kiži In Hidroelektrarno*« in dokument »*Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezu Kiži In HPP*«), naročnikove pozive drugim sodelujočim gospodarskim subjektom in v izpodbijano odločitev o priznanju sposobnosti. Državna revizijska komisija je tudi vpogledala v pridobljeno strokovno mnenje. Ostale dokazne predloge vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija zavrnila iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Po pregledu omenjene dokumentacije ter po preučitvi navedb vlagatelja, kandidata s priznano sposobnostjo in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo naročniku očita več kršitev v postopku oddaje javnega naročila, in sicer (1) da odločitve o priznanju sposobnosti ni ustrezno obrazložil, (2) da vlagatelju nepravilno ni priznal sposobnosti za sodelovanje v drugi fazi postopka, (3) da je vlagatelja neenakopravno obravnaval glede na gospodarske subjekte s sedežem v Republiki Sloveniji oz. državi članici EU in (4) da bo v drugo fazo povabil le dva kandidata, s čimer naročnik krši načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki in načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

1. Glede obrazloženosti odločitve o priznanju sposobnosti

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da naročnik predmetno javno naročilo oddaja po omejenem postopku, ki je dvofazni postopek. V prvi fazi gospodarski subjekti na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju oddajo prijavo za sodelovanje, v drugi fazi pa gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene v prijavi predloženih informacij k temu povabi naročnik, oddajo ponudbe (gl. 41. člen ZJN-3). O navedenem je naročnik zainteresirane gospodarske subjekte tudi izrecno seznanil v točki 21 Navodil, v kateri je določil, da bo priznal sposobnost za izvajanje javnega naročila vsem ponudnikom, ki bodo oddali prijavo in za katere bo v postopku pregledovanja in ocenjevanja ugotovljeno, da izpolnjujejo vse zahteve, določene v Navodilih, ter

da bodo ponudbo v drugi fazi lahko oddali le gospodarski subjekti, katerim je bila v prvi fazi priznana sposobnost za izvajanje naročila in jih je naročnik povabil k oddaji ponudbe v drugi fazi.

Postopek konkretnega javnega naročila je v fazi določanja gospodarskih subjektov, ki jih bo naročnik v drugi fazi postopka povabil k oddaji ponudbe. Z izpodbijano odločitvijo o priznanju sposobnosti je naročnik na podlagi predloženih prijav nekaterim sodelujočim gospodarskim subjektom priznal sposobnost (posledično pa jih bo v nadaljevanju postopka povabil k oddaji ponudbe), nekaterim pa sposobnosti za sodelovanje v drugi fazi postopka ni priznal (posledično pa jih v nadaljevanju postopka ne bo povabil k oddaji ponudbe). Izpodbijana odločitev predstavlja odločitev v zvezi z oddajo javnega naročila v smislu drugega odstavka 90. člena ZJN-3, zato jo je naročnik skladno z drugo povedjo iz desetega odstavka 90. člena ZJN-3 dolžan obrazložiti v skladu z določbami 90. člena ZJN-3. Tretji odstavek 90. člena ZJN-3 določa, kaj mora vsebovati odločitev v zvezi z oddajo javnega naročila, in sicer:

- razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran, in v primeru iz sedmega, osmega in devetega odstavka 68. člena ZJN-3 tudi razloge za odločitev o neenakovrednosti oziroma da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo zahtev v zvezi z delovanjem ali funkcionalnostjo;
- značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika ali podpisnikov okvirnega sporazuma;
- razloge za zavrnitev prijave vsakega neuspešnega kandidata k sodelovanju;
- v primeru izvedbe pogajanj ali dialoga, kratek opis poteka pogajanj in dialoga s ponudniki.

Za presojo ustreznosti obrazložitve izpodbijane odločitve nista relevantni prva in druga alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3, saj se ti nanašata na razloge v zvezi z zavrnitvijo ponudbe oz. ponudnika ter na značilnosti in prednosti izbrane ponudbe, v obravnavanem primeru pa naročnik še ni prejel ponudb, ampak (še) prijave. Ponudbe bodo oddali gospodarski subjekti, katerim bo v prvi fazi priznana sposobnost, posledično pa jih bo naročnik povabil k oddaji ponudbe v drugi fazi postopka. Prav tako v konkretnem primeru ni relevantna četrta alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3, saj naročnik ni izvajal pogajanj ali dialoga. Za ta primer je relevantna izključno tretja alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3, ki naročniku nalaga, da v odločitvi o priznanju sposobnosti predstavi razloge za zavrnitev prijave vsakega neuspešnega kandidata k sodelovanju.

Obrazložitev odločitve v zvezi z oddajo javnega naročila ni sama sebi namen. Skozi določbo tretjega odstavka 90. člena ZJN-3 se zagotavlja transparentnost postopka javnega naročanja (6. člen ZJN-3), ki je eno izmed temeljnih načel javnega naročanja, in pravica do učinkovitega pravnega varstva. Šele izpolnjena dolžnost naročnika, da obrazloži odločitev v zvezi z oddajo javnega naročila, zagotovi gospodarskim subjektom možnost uresničitve pravice do učinkovitega pravnega sredstva, saj jim omogoči, da se seznanijo s pglavitnimi razlogi naročnikove odločitve, preverijo njihovo logično in pravno vzdržnost ter se na podlagi preizkusa razumnosti omenjene odločitve po lastni presoji odločijo, ali jo bodo morebiti izpodbijali v postopku pravnega varstva.

Vlagatelj pravilno navaja, da ZJN-3 ne določa natančnejših kriterijev za ugotavljanje zadostnosti oziroma ustreznosti vsakokratne obrazložitve odločitve v zvezi z oddajo javnega naročila, je pa slednje skozi prakso izoblikovala Državna revizijska komisija. Namen odločitve v zvezi z oddajo javnega naročila je, kot to navaja tudi vlagatelj, predvsem seznanitev gospodarskih subjektov z zadostnimi informacijami, potrebnimi za učinkovito uveljavljanje pravnega varstva (smis. prim. odločitve v zadevah št. 018-108/2021, 018-050/2022, 018-051/2023, 018-104/2023). V tem okviru se za obrazložitev ne zahteva, da bi bila vseobsežna, torej takšna, da bi zajemala prav vse podrobnosti posameznih razlogov, na podlagi katerih je naročnik sprejel odločitev v zvezi z oddajo javnega naročila, mora pa vsebovati jasne in nedvoumne razloge naročnika do te mere, da se

lahko gospodarski subjekti seznanijo z utemeljitvijo odločitve, preverijo njeno pravilnost oziroma zakonitost ter po potrebi zaščitijo svoje pravice. Gospodarski subjekti morajo zato biti v zadostni meri seznanjeni s konkretnimi ter jasnimi (in ne le z abstraktnimi ter pavšalnimi) razlogi, ki so naročnika vodili pri sprejemu odločitve. Razlogi za odločitev morajo biti konkretizirani do takšne mere, da lahko gospodarski subjekt v morebitnem postopku uveljavljanja pravnega varstva navede vsa relevantna dejstva in predloži dokaze, s katerimi dokazuje, da razlogi, ki jih je naročnik navedel v odločitvi, niso utemeljeni, in da posledično odločitev v zvezi z oddajo naročila ni zakonita. Ali je povzetek ustreznih razlogov v odločitvi v zvezi z oddajo naročila zadosten, je potrebno presojati v vsakem konkretnem primeru posebej, in sicer glede na vse okoliščine primera (smis. npr. odločitve Državne revizijske komisije, št. 018-253/2015, 018-061/2017, 018-259/2017).

Iz izpodbijane odločitve o priznanju sposobnosti izhaja, da naročnik vlagatelju sposobnosti ni priznal iz razloga, ker vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja zahtev, določenih v točki 3.2 b), 3.2 d7), 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil. Vlagatelj zatrjuje neustrezno obrazložitev odločitve v delu, ki se nanaša na (ne)izpolnjevanje zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil, in v delu, ki se nanaša na (ne)izpolnjevanje zahtev iz točk 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil.

Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v izpodbijano odločitev ugotavlja, da je naročnik v njej v zvezi z (ne)izpolnjevanjem zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil (1) citiral zahtevo, določeno v omenjeni točki Navodil in (2) pojasnil, katerih podatkov ni mogel razbrati iz referenčnega potrdila, predloženega v vlagateljevi prijavi. Nadalje je naročnik navedel, (3) da je vlagatelja pozval na dopolnitev prijave (pri čemer je tudi citiral vsebino poziva na dopolnitev prijave), (4) da je vlagatelj predložil dodatna dokazila in (5) da je naročnik na podlagi dokazil in dopolnitve prijave zaključil, da priglašeno referenčno delo zajema le eno sidrano pilotno konstrukcijo, posledično pa vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja pogoja iz točke 3.2 d7) Navodil.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je iz izpostavljenega dela obrazložitve izpodbijane odločitve povsem jasno in nedvoumno razvidno, da naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti iz razloga, ker je naročnik zahteval, da gospodarski subjekti izkažejo izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij, vlagatelj pa je s priglašenim referenčnim delom izkazal izvedbo le ene sidrane pilotne konstrukcije. Naročnik je v izpodbijani odločitvi tako jasno in nedvoumno predstavil, zakaj je zaključil, da vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil, in sicer, ker je bila v okviru priglašenega referenčnega posla izvedena le ena sidrana pilotna konstrukcija in ne dve sidrani pilotni konstrukciji, kot je to zahteval naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik je v obrazložitvi navedel tako konkretno določbo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki jo je uporabil pri presoji vlagateljeve prijave, kot tudi ugotovljeni konkretni dejanski stan (tj. da je bila v okviru priglašenega referenčnega posla izvedena le ena sidrana pilotna konstrukcija), na katerem temelji njegova ocena o neizpolnjevanju pogoja za sodelovanje. Ob upoštevanju navedenega gre ugotoviti, da se je vlagatelj na podlagi obrazložitve izpodbijane odločitve lahko seznanil z razlogom za zavrnitev njegove prijave, lahko ga je preveril in se je na tej podlagi imel možnost odločiti, ali bo zoper naročnikovo odločitev vložil zahtevek za revizijo, v postopku pravnega varstva pa je imel možnost navesti vsa relevantna dejstva in predložiti dokaze, da (ta) naročnikov razlog za zavrnitev njegove prijave ni utemeljen.

Na podlagi vpogleda v izpodbijano odločitev Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v njej v zvezi z (ne)izpolnjevanjem zahtev iz točk 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil navedel, (1) da iz vlagateljeve prijave izhaja, da so nominirani kadri v okviru referenčnih poslov nastopali v vlogi direktor projekta in projektni vodja, odgovoren za gradnjo oz. kot vodja projekta, (2) da je vlagatelja v zvezi s tem pozval na pojasnila oz. natančen opis nalog in del, iz katerega bo razvidno, da so sporni kadri v okviru referenčnega dela izvedli dela, ki v smislu gradbene zakonodaje pomenijo funkcijo odgovornega vodje del, odgovornega vodje posameznih del,

odgovornega vodje gradbišča, vodje gradnje, vodje del ali vodje gradnje, (3) da to iz predloženih dokazil ni razvidno, posledično pa vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja zahtev iz točk 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je iz izpostavljenega dela obrazložitve izpodbijane odločitve povsem jasno in nedvoumno razvidno, da naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti iz razloga, ker vlagatelj ni izkazal, da so nominirani kadri v okviru referenčnega posla izvajali dela, ki po vsebini pomeni opravljanje ene izmed v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zahtevanih funkcij, ki so opredeljene v gradbeni zakonodaji. Naročnik je v obrazložitvi navedel tako konkretne določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki jih je uporabil pri presoji vlagateljeve prijave, kot tudi ugotovljeni konkretni dejanski stan (tj. da vlagatelj za nominirane kadre ni izkazal, da so v okviru referenčnega posla nastopali v zahtevanih funkcijah), na katerem temelji njegova ocena o neizpolnjevanju pogojev za sodelovanje. Vlagatelj se je na podlagi obrazložitve izpodbijane odločitve lahko seznanil z razlogom za zavrnitev njegove prijave, lahko ga je preveril in se je na tej podlagi imel možnost odločiti, ali bo zoper naročnikovo odločitev vložil zahtevek za revizijo, v postopku pravnega varstva pa je imel možnost navesti vsa relevantna dejstva in predložiti dokaze, da (ta) naročnikov razlog za zavrnitev njegove prijave ni utemeljen.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da naročnik v izpodbijani odločitvi ni navedel, katera dokazila je upošteval pri sprejemu odločitve, gre pojasniti, da pregled prijav temelji na informacijah in dokumentaciji, ki jo v prijavi (vključno z njenimi morebitnimi dopolnitvami) predložijo gospodarski subjekti (prim. četrti odstavek 41. člena ZJN-3). Pritrditi gre naročniku in kandidatu s priznano sposobnostjo, da gre šteti, da je vlagatelj seznanjen z informacijami in dokumentacijo, ki jo je sam predložil v postopku oddaje javnega naročila, in da je seznanjen s tem, katero referenčno delo je navedel v prijavi z namenom izkazovanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil. Navedenega ne spreminja dejstvo, da je naročnik v pozivu na dopolnitev z dne 8. 5. 2024 navedel referenčno delo, na katerega se vlagatelj (kot bo to pojasnjeno v nadaljevanju) ni skliceval z namenom izkazovanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil. Prav tako je vlagatelj, ker gre za dokumentacijo, ki jo je sam predložil, seznanjen s tem, katera dokazila je predložil v prijavi in njeni dopolnitvi v povezavi z omenjeno zahtevo, katere kadre je priglasil z namenom izkazovanja zahtev iz točk 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil ter katera dokazila je predložil v prijavi in njeni dopolnitvi v povezavi z nominiranimi kadri. Posledično je lahko vlagatelj v postopku pravnega varstva, četudi naročnik v odločitvi o priznanju sposobnosti ni izrecno navedel, katera dokazila je »preučil in preverjal«, zatrjeval in dokazoval, da je naročnik na podlagi informacij in dokazil, ki jih je predložil vlagatelj, napravil nepravilen zaključek o neizpolnjevanju teh zahtev oz. da bi naročnik na podlagi predložene dokumentacije moral zaključiti, da vlagatelj sporne zahteve izpolnjuje. Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati kršitev, ko v izpodbijani odločitvi ni izrecno navedel, katera dokazila je upošteval pri pregledu vlagateljeve prijave.

Vlagatelj sicer pravilno navaja, da naročnik v izpodbijani odločitvi ni obrazložil, kako (in zakaj) je zaključil, da priglášeno referenčno delo zajema le eno sidrano pilotno konstrukcijo, in kako (in zakaj) je zaključil, da predložena dokazila za nominirane kadre ne izkazujejo, da so slednji v okviru referenčnih del opravljali naloge, ki po vsebini pomeni opravljanje ene izmed zahtevanih funkcij, vendar zaradi navedenega naročnikova odločitev ni pomanjkljiva in vlagatelju ni bilo onemogočeno učinkovito pravno varstvo. Kot že pojasnjeno, naročnik v odločitvi v zvezi z oddajo javnega naročila ni dolžan navajati vseh podrobnosti posameznih razlogov, na podlagi katerih je sprejel odločitev, poleg tega je vlagatelj, kot že pojasnjeno, seznanjen s tem, katero referenčno delo je navedel v prijavi z namenom izkazovanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil in katera dokazila je predložil v prijavi in njeni dopolnitvi v povezavi z omenjeno zahtevo. Četudi naročnik v izpodbijani odločitvi ni obrazložil, zakaj oz. kako je prišel do zaključka, da referenčno delo zajema le eno sidrano pilotno konstrukcijo, je vlagatelju, upoštevaje, da je seznanjen z naročnikovim zaključkom (da v okviru priglášenega referenčnega dela nista bili izvedeni dve

sidrani pilotni konstrukciji, temveč le ena), omogočeno, da v postopku pravnega varstva izpodbija naročnikov zaključek. Ker je vlagatelj seznanjen z lastno dokumentacijo in ker je seznanjen z naročnikovim zaključkom, je vlagatelju namreč omogočeno, da v postopku pravnega varstva navede informacijo oz. dokazilo iz njegove prijave, na podlagi katerega bi moral naročnik zaključiti, da sta bili v okviru referenčnega dela izvedeni dve sidrani pilotni konstrukciji in da je posledično izpolnjena zahteva naročnika. Smiselno enako gre ugotoviti glede naročnikove neobrazložitev zaključka, da predložena dokazila za nominirane kadre ne izkazujejo, da so slednji v okviru referenčnih del opravljali naloge, ki po vsebini pomeni opravljanje ene izmed zahtevanih funkcij. Ker je vlagatelj s tem zaključkom naročnika seznanjen in ker je seznanjen z vsebino lastne dokumentacije, je vlagatelju omogočeno, da v postopku pravnega varstva izpodbija ta naročnikov zaključek in navede informacijo oz. dokazilo iz njegove prijave, na podlagi katerega bi moral naročnik zaključiti, da so nominirani kadri v okviru referenčnih del opravljali naloge, ki po vsebini pomeni opravljanje ene izmed zahtevanih funkcij.

Upoštevaje navedeno gre zavrniti vlagateljeve navedbe, da je naročnik pomanjkljivo obrazložil odločitev o priznanju sposobnosti v delu, ki se nanaša na nepriznanje sposobnosti vlagatelju iz razloga neizpolnjevanja zahtev iz točke 3.2 d7), 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) oz. da se ne more učinkovito izjaviti glede naročnikovega zaključka o neizpolnjevanju teh zahtev.

Vlagatelj nadalje zatrjuje, da je odločitev o priznanju sposobnosti pomanjkljivo obrazložena tudi v delu, v katerem je naročnik skupinama gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« ter »Strabag« priznal sposobnost. Tretji odstavek 90. člena ZJN-3 naročniku ne nalaga, da v odločitvi v zvezi z oddajo javnega naročila navede »značilnosti in prednosti kandidatov, ki jim je bila priznana sposobnost«, kot to želi predstaviti vlagatelj, pač pa mu nalaga, da v odločitvi v zvezi z oddajo javnega naročila navede značilnosti in prednosti izbrane ponudbe. Kot že pojasnjeno, v obravnavanem primeru naročnik še ni prejel ponudb niti ni izbral izbranega ponudnika, zato druga alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3 ni relevantna v konkretnem postopku.

Pregled izpodbijane odločitve pokaže, da je naročnik v njej navedel, da je pri pregledu prijave skupine gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« ter skupine gospodarskih subjektov »Strabag« ugotovil, da prijavi izpolnjujeta vse pogoje naročnika, da pri »ponudniku« ne obstajajo razlogi za izključitev, da sta prijavi pravočasni, zato se jima prizna sposobnost. Četudi naročnik v izpodbijani odločitvi ni navedel niti katera dokazila sta omenjeni skupini gospodarskih subjektov predložili niti kako je prišel do zaključka, da so vsa predložena dokazila ustrezna in skladna z zahtevami, naročniku ni mogoče očitati kršitev določb ZJN-3. Iz tretje alineje tretjega odstavka 90. člena ZJN-3 (kot tudi ne iz katere druge alineje omenjene določbe) namreč ne izhaja, da bi moral naročnik v odločitvi o priznanju sposobnosti v zvezi s prijavo kandidata, ki mu je priznal sposobnost, pojasniti razloge, zaradi katerih je kandidatu priznal sposobnost oz. pojasniti, katera dokazila je kandidat predložil, na kakšen način je kandidat izkazal izpolnjevanje zahtev, zakaj posamezno prijavo šteje za skladno z zahtevami oz. kako je prišel do zaključka, da so vsa dokazila ustrezna in skladna z zahtevami (prim. smis. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-046/2021, 018-011/2022, 018-101/2022). Zaradi odsotnosti takšne naročnikove obrazložitve vlagatelju tudi ni kršena pravica do učinkovitega pravnega varstva, saj že samo dejstvo, da je naročnik omenjenima skupinama gospodarskih subjektov priznal sposobnost, pomeni, da je naročnik prijavi pregledal in preveril obstoj in vsebino navedb v prijavih ter da ocenjuje, da sta prijavi in njuni vsebini skladni z vsemi zahtevami in pogoji iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Navedeno vlagatelju omogoča, da v postopku pravnega varstva zatrjuje, da takšna naročnikova ocena ni pravilna in da za svoje trditve navede razloge, ki jih utemeljujejo, kar pa vlagatelj v konkretnem primeru ni storil.

Upoštevaje navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal, da naročnik izpodbijane odločitve o priznanju sposobnosti ni ustrezno

obrazložil, zato gre s tem povezane revizijske očitke o naročnikovi kršitvi 90. člena ZJN-3, načela transparentnosti in 22. člena Ustave zavriniti kot neutemeljene.

2. Glede naročnikovega ravnanja pri pregledu vlagateljeve prijave

V nadaljevanju je Državna revizijska komisija presojala med strankama sporno vprašanje, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami ZJN-3, ko vlagatelju sposobnosti za sodelovanje ni priznal. Naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti iz treh razlogov, kar pomeni, da bi vlagatelj moral za uspeh z zahtevkom za revizijo v delu, ki se nanaša na naročnikovo ravnanje v zvezi z njegovo prijavo, izpodbiti vse tri razloge, ki jih je naročnik navedel v prid nepriznanju sposobnosti vlagatelju.

Državna revizijska komisija je najprej presojala revizijske navedbe, povezane z drugim razlogom za nepriznanje sposobnosti, navedenim v izpodbijani odločitvi. Kot drugi razlog je naročnik navedel, da vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja referenčne zahteve, določene kot pogoj za sodelovanje v točki 3.2 d7) Navodil, v kateri je naročnik določil:

»Ponudnik mora izkazati, da je pravilno in pravočasno v zadnjih 15 letih od objave predmetnega javnega naročila kot glavni izvajalec ali partner v skupnem nastopanju ali podizvajalec izvedel vsaj dve sidrani pilotni podporni ali oporni konstrukciji, pri katerih so bila uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra«.

Za dokazovanje te zahteve (in drugih referenčnih zahtev), katere namen je ugotavljanje in dokazovanje tehnične in strokovne sposobnosti oz. usposobljenosti gospodarskega subjekta za izvedbo naročila, je naročnik zahteval, da ponudniki izpolnijo vnaprej pripravljen obrazec *»Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del«* (v nadaljevanju: Seznam referenčnih del), in sicer z nazivi naročnikov, predmeti referenčnih del in datumi dokončanja referenčnih del, ter da predložijo potrdila referenčnih naročnikov. Naročnik je vnaprej pripravil obrazec referenčnega potrdila (če je gospodarski subjekt predložil referenčna potrdila na lastnih obrazcih, je morala vsebina potrdila vsebovati vse podatke, kot so opredeljeni v vnaprej pripravljenem obrazcu), v katerem je navedeno: *»Gospodarski subjekt je v okviru pogodbe izvedel sidrano pilotno podporno/oporno (ustrezno obkrožiti) konstrukcijo, pri kateri so bila uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra na projektu [...]«.*

Upošteva predstavljeni del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik jasno, natančno in nedvoumno zahteval, da gospodarski subjekti za priznanje sposobnosti za sodelovanje v drugi fazi s prijavo (med drugim) izkažejo izvedbo dveh sidranih pilotnih (podpornih ali opornih) konstrukcij. Posledično so bili gospodarski subjekti s prijavo dolžni izkazati izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij.

Iz vlagateljeve prijave je razvidno, da je vlagatelj v Seznam referenčnih del vpisal pet referenčnih del, vendar pa se je z namenom izkazovanja zahteve, določene v točki 3.2 d7) Navodil, skliceval (le) na eno referenčno delo, in sicer *»Gradbena dela na jezu »Bingöl Kiği« in objektih HEPP za preprečevanje zdrsov na pobočjih izkopa elektrarne«* (nadaljevanju tudi: priglašeno referenčno delo), v zvezi s katerim je vlagatelj v omenjenem obrazcu navedel, da je v okviru tega referenčnega dela izvedel *»skupno 14.243,00 metrov (401 kosov) sidrana nosilna konstrukcija«.* Vlagatelj je nadalje v prijavo predložil dokument *»Oblika_3.2d_Priloga d7«*, ki predstavlja spremni dopis referenčnega naročnika (in iz katerega izhaja, da je referenčni naročnik posredoval obrazec d7), *»ki vključuje usposobljenost za izvajanje sidranja prednapetih vrvi«* ter referenčno potrdilo, na lastnem obrazcu, v tujem jeziku z overjenim prevodom v slovenski jezik, iz katerega izhaja, da je vlagatelj izvedel skupno 14.243,00 metrov (401 kosov) *»sidrana nosilna konstrukcija«.*

Državna revizijska komisija ugotavlja, da iz vlagateljeve prijave (tako iz Seznama referenčnih del kot iz referenčnega potrdila) izhaja, da je vlagatelj v okviru priglašene referenčnega dela izvedel (vsaj eno) sidrano nosilno konstrukcijo, medtem ko iz vlagateljeve prijave izrecno ne izhaja, da sta bili v okviru priglašene referenčnega dela izvedeni dve sidrani pilotni konstrukciji, kot je bilo to zahtevano v točki 3.2 d7) Navodil. Upošteva se navedeno in ob upoštevanju, da tudi v postopku pravnega varstva naročnik uporablja izraz »*sidrana pilotna konstrukcija*«, vlagatelj pa izraz »*sidrana nosilna konstrukcija*«, pri čemer niti naročnik niti vlagatelj omenjenih izrazov ne pojasnita, Državna revizijska komisija pa s specifičnim strokovnim znanjem iz gradbene stroke ne razpolaga, je Državna revizijska komisija odredila pridobitev strokovnega mnenja, v katerem je strokovnjakom najprej naložila razlago pojmov »*pilotna konstrukcija*«, »*sidrana pilotna konstrukcija*«, »*nosilna konstrukcija*«, in »*sidrana nosilna konstrukcija*« ter predstavitev povezave oz. razlike med »*sidrano pilotno konstrukcijo*« in »*sidrano nosilno konstrukcijo*«.

Strokovnjaki so pojasnili, da se izraz »*pilotna konstrukcija*« nanaša na način temeljenja gradbenih objektov ali na podpiranje objektov in je namenjena zagotavljanju stabilnosti in nosilnosti tal. Pri temeljenju pilotna konstrukcija omogoča prenos obremenitev z objekta na globlje, bolj nosilne in stabilne plasti tal, kot podporna konstrukcija pa prevzema tudi bočne obremenitve tal, kar prispeva k dodatni stabilnosti objekta. Ključni elementi pilotne konstrukcije so: piloti (vertikalni elementi iz lesa, jekla ali armiranega betona) in vezne grede (horizontalne grede, ki povezujejo pilote ter omogočajo enakomerno porazdelitev obremenitev in povečujejo stabilnost sistema. »*Sidrana pilotna konstrukcija*« se nanaša na kombinacijo pilotne konstrukcije in sidranja, ki se uporablja za dodatno stabilizacijo in prenašanje obremenitev pri gradbenih projektih. Ključni elementi sidrane pilotne konstrukcije so piloti (vertikalni elementi, ki prenašajo obremenitve na globlje, stabilnejše plasti tal), sidra (običajno vgrajena pod kotom in prečno na pilotno konstrukcijo, segajo od pilotne konstrukcije v trdnejša tla, kar omogoča dodatno odpornost proti bočnim obremenitvam) in vezne grede, ki povezujejo pilote.

»*Nosilna konstrukcija*« se nanaša na del gradbenega objekta (stavbe ali inženirskega objekta), ki prenaša in razporeja obremenitve ter zagotavlja stabilnost, trdnost, uporabnost in varnost objekta. »*Sidrana nosilna konstrukcija*« je izraz za del stavbe ali inženirskega objekta, ki vključuje tudi sidra in tako prenaša in razporeja obremenitve ter zagotavlja stabilnost, trdnost, uporabnost in varnost objekta. Poleg običajnih nosilnih elementov, kot so stebri, nosilne stene, grede in temelji, vključuje tudi sidra, ki zagotavljajo dodatno stabilizacijo in odpornost proti bočnim ali vertikalnim silam.

Izraza »*sidrana pilotna konstrukcija*« in »*sidrana nosilna konstrukcija*« opisujeta koncepta, ki oba vključujeta sidranje kot metodo za povečanje stabilnosti, vendar se uporabljata v različnih kontekstih in za različne namene. Sidrana pilotna konstrukcija je kombinacija pilotne konstrukcije in sidranja, ki se uporablja za dodatno stabilizacijo ter prenašanje obremenitev pri gradbenih projektih. Sidrana nosilna konstrukcija pa zajema širši spekter nosilnih elementov (ne samo pilotov, veznih elementov in sider) kot del stavbe ali inženirskega objekta. Sidrana pilotna konstrukcija je torej lahko del nosilne konstrukcije in igra ključno vlogo pri zagotavljanju stabilnosti in varnosti celotnega objekta.

Državna revizijska komisija je predstavljenemu delu strokovnega mnenja v celoti sledila, saj ocenjuje, da je bilo izdelano jasno in nedvoumno, naročnik, vlagatelj in kandidat s priznano sposobnostjo pa temu delu strokovnega mnenja tudi niso nasprotovali. Iz predstavljenega strokovnega mnenja izhaja, da je sidrana pilotna konstrukcija lahko del nosilne konstrukcije. Nosilna konstrukcija je širši pojem od pilotne konstrukcije. Sidrana pilotna konstrukcija kot enega izmed ključnih elementov zajema pilote (vertikalni elementi iz lesa, jekla ali armiranega betona, ki prenašajo obremenitve na globlje, stabilnejše plasti tal), medtem ko sidrana nosilna konstrukcija zajema širši spekter nosilnih elementov (ne samo pilotov, veznih elementov in sider).

Nujni elementi sidrane pilotne konstrukcije so (poleg veznih gred in sider) piloti, medtem ko piloti niso tudi nujni element sidrane nosilne konstrukcije.

Upošteva je navedeno Državna revizijska komisija pritrjuje smiselnim navedbam naročnika, da na podlagi prijave vlagatelja, iz katere izhaja, da je vlagatelj izvedel sidrano nosilno konstrukcijo, ni mogoče že tudi zaključiti, da je izkazano izpolnjevanje pogoja za sodelovanje iz točke 3.2 d7), v kateri je naročnik zahteval izkazovanje izvedbe dveh sidranih pilotnih konstrukcij, torej izkazovanje izvedbe dveh konstrukcij, katerih eden izmed ključnih elementov so piloti. Slednji namreč niso nujni element sidrane nosilne konstrukcije.

Iz odstopljene spisovne dokumentacije je razvidno, kar med strankama tudi ni sporno, da je naročnik s pozivom z dne 8. 5. 2024 vlagatelja pozval na dopolnitev prijave v delu, ki se nanaša na izpolnjevanje zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil. V 2. točki omenjenega poziva je naročnik citiral zahtevo 3.2 d7) Navodil ter navedel referenčno delo (ugotoviti gre, da naročnik ni navedel pravičnega referenčnega dela oz. ni navedel referenčnega dela, na katerega se je vlagatelj skliceval v prijavi). V nadaljevanju je naročnik navedel:

»Iz predloženega referenčnega potrdila za navedeno referenčno delo ni razvidno:

- ali sta bili v okviru tega referenčnega dela izvedeni dve konstrukciji ali je bila izvedena ena konstrukcija;*
  - ali gre za pilotno konstrukcijo oz. pilotni konstrukciji;*
  - ali so bila pri eni oz. pri obeh konstrukcijah uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra.*
- Glede na navedeno vas pozivamo, da vašo prijavo dopolnite, in sicer tako, da*

a) če je bila v okviru navedenega referenčnega dela izvedena ena konstrukcija:

- predložite dokazilo, iz katerega bo razvidno, da gre pri navedenem referenčnem delu za pilotno konstrukcijo in da so bila uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra (Npr. načrt iz potrjenega projekta izvedenih del, iz katerega je razviden tudi prečni prerez profila. Iz načrta mora biti razvidno da gre za sidrano pilotno oporno/podporno konstrukcijo sidrano s prednapetimi trajnimi geotehničnimi sidri.), in*
- seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del 3.2. (d) dopolnite s še (vsaj) eno referenco za izpolnjevanje pogoja pod točko 3.2 d7) Navodil ponudniku za oddajo prijave za sodelovanje, s katero izkazuje izpolnjevanje pogoja, ter za to dodatno referenco predložite še potrdilo naročnika teh del, skladno z zahtevami iz razpisne dokumentacije.*

b) če sta bili v okviru navedenega referenčnega dela izvedeni dve konstrukciji:

- predložite dokazilo, iz katerega bo razvidno, da sta bili pri navedenem referenčnem delu izvedeni dve konstrukciji; in*
- predložite dokazilo, iz katerega bo razvidno, da gre pri obeh konstrukcijah za pilotno konstrukcijo in da so bila pri obeh konstrukcijah uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra (Npr. načrt iz potrjenega projekta izvedenih del, iz katerega je razviden tudi prečni prerez profila. Iz načrta mora biti razvidno da gre za sidrano pilotno oporno/podporno konstrukcijo sidrano s prednapetimi trajnimi geotehničnimi sidri),*
- bodisi seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del 3.2. (d) dopolnite s še (vsaj) dvema referencama za izpolnjevanje pogoja pod točko 3.2 d7) Navodil ponudniku za oddajo prijave za sodelovanje, s katero izkazuje izpolnjevanje pogoja ter za ti dodatni referenci predložite še potrdili naročnika teh del, skladno z zahtevami iz razpisne dokumentacije.*

[...]

V primeru, da dopolnitve iz 2. točke ne boste posredovali v zahtevanem roku, vas bo naročnik v skladu z 89. členom ZJN-3 izključil iz postopka oddaje predmetnega javnega naročila«.

Z izpostavljenim pozivom na dopolnitev prijave je naročnik vlagatelja seznanil, katerih podatkov (relevantnih za presojo izpolnjevanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil) ne more razbrati iz njegove

prijave, in sicer ali je bila v okviru priglašenega referenčnega posla izvedena ena ali dve konstrukciji, ali gre za pilotno konstrukcijo oz. pilotni konstrukciji in ali so bila uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra. Naročnik je tako vlagatelja izrecno seznanil, da na podlagi prijave ne more zaključiti, da je vlagatelj izvedel dve sidrani pilotni konstrukciji. Ob tem je naročnik podal razložna, nedvoumna in razumljiva navodila, kako in na kakšen način naj vlagatelj odpravi ugotovljeno pomanjkljivost v prijavi, da bo prijava skladna z zahtevami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Na podlagi vpogleda v odstopljeno dokumentacijo gre ugotoviti, da je vlagatelj na podlagi omenjenega poziva predložil:

- spremni dopis, v katerem je navedel, da se je z namenom izpolnitve zahteve po »prednapetih geotehničnih sidranih strukturah« skliceval na projekt »Dela za preprečevanje zdrsov na izkopnih pobočjih jezcu »Bingöl Kiği« in elektrarne HPP«,
- dokument »Potrdilo o Sidrni Delih Za Jez Kiği In Hidroelektrarno«, ki po vsebini predstavlja že v prijavi predložen dokument »Oblika_3.2d_Priloga d7« (torej spremni dopis referenčnega naročnika ter (že predstavljeno) referenčno potrdilo, na lastnem obrazcu),
- dokument »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezcu Kiği In HPP«, ki predstavlja načrte in prereze, vezane na priglašeno referenčno delo.

Četudi vlagatelj v dopolnitvi prijave ni izrecno pojasnil, koliko (ena ali dve) konstrukcij je bilo izvedenih v okviru priglašenega referenčnega dela in ali je bila oz. sta bili ti konstrukciji pilotni, pa iz vlagateljevega ravnanja, ko je v okviru dopolnitve prijave predložil dodatno dokazilo (tj. dokument »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezcu Kiği In HPP«), vezano na že priglašeno referenčno delo, ne da bi se ob tem skliceval še na kakšno drugo delo (in zanj predložil dokazila), izhaja vlagateljevo stališče, da sta bili v okviru priglašenega referenčnega dela izvedeni dve sidrani pilotni konstrukciji. V izkaz navedenega je vlagatelj predložil dokument »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezcu Kiği In HPP«, ki pa je tudi edini dodatno predložen dokument v zvezi s priglašenim referenčnim delom.

Med strankama je sporno, ali je vlagatelj s predloženo dokumentacijo izkazal izpolnjevanje pogoja za sodelovanje, določenega v točki 3.2 d7) Navodil. Naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti, ker je vlagatelj, po navedbah naročnika, izkazal zgolj izvedbo ene sidrane pilotne konstrukcije. Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je izkazal izvedbo dveh sidranih (podpornih oz. opornih) pilotnih konstrukcij (naslov b) točke na strani 14 zahtevka za revizijo) in da ne držijo navedbe naročnika, da referenčno delo zajema le eno sidrano pilotno konstrukcijo (stran 9 zahtevka za revizijo), kar utemeljuje z navedbami, da je v okviru referenčnega dela izvedel več sidranih konstrukcij, vključno z dvema ločenima sidranima konstrukcijama, in da so bila pri obeh konstrukcijah uporabljena prednapeta trajna geotehnična sidra.

Pritrditi gre naročniku, da je vlagateljeva trditvena podlaga v tem delu zahtevka za revizijo pomanjkljiva. Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zahteval, da gospodarski subjekti izkažejo izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij (čemur vlagatelj v postopku pravnega varstva ni nasprotoval), vlagateljevo prijavo pa je zavrnil, ker vlagatelj ni izkazal izvedbe dveh sidranih pilotnih konstrukcij. Upošteva se navedeno in upošteva se, da sidrana nosilna konstrukcija ni sinonim za sidrano pilotno konstrukcijo in da je nosilna konstrukcija širši pojem od pilotne konstrukcije, vlagatelj zgolj z navedbami, da je v okviru referenčnega dela izvedel več sidranih nosilnih konstrukcij ne more utemeljiti naročnikovih kršitev pri pregledu njegove prijave. Za uspeh z zahtevkom za revizijo v tem delu bi vlagatelj, na katerem je trditveno in dokazno breme (prim. drugi odstavek 15. člena ZPVPJN ter 7. in 212. člen Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 s sprem., v nadaljevanju: ZPP) v povezavi s 13. členom ZPVPJN), moral zatrjevati in dokazovati, da sta bili v okviru referenčnega dela izvedeni dve sidrani pilotni konstrukciji (in ne zgolj dve sidrani nosilni konstrukciji). Da bi priglašeno referenčno

delo zajemalo izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij, pa vlagatelj konkretizirano ne zatrjuje, ampak se v zahtevku za revizijo osredotoča na izvedbo sidranih konstrukcij in na uporabo prednapetih trajnih geotehničnih sider. V vlagateljevi trditveni podlagi je tako izostala navedba ključnega pravno relevantnega dejstva, to je, da gre za pilotne konstrukcije, posledično pa umanjka ustrezna dejstvena podlaga, ki bi omogočala ugotovitev, da bi naročnik na podlagi vlagateljeve prijave, vključno z njeno dopolnitvijo, smel in moral ugotoviti, da je vlagatelj izkazal izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij, posledično pa zaključek o naročnikovi kršitvi, ko vlagatelju ni priznal sposobnosti iz razloga neizpolnjevanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil.

Če bi gola zatrjevanja vlagatelja (vlagatelj je namreč del zahtevka za revizijo naslovil »*Vlagatelj je izkazal izpolnjevanje pogoja iz točke 3.2 d7 saj je izkazal izvedbo dveh sidranih podpornih oz. opornih pilotnih konstrukcij, Naročnik pa je nepravilno ugotovil, da ta pogoj ni izpolnjen*«, poleg tega je vlagatelj navedel, da ne drži, da referenčno delo zajema le eno sidrano pilotno konstrukcijo), v povezavi s preostalim delom zahtevka za revizijo, šteli kot zadostno trditveno podlago, gre ugotoviti, da se je vlagatelj v utemeljitev navedb skliceval na naziv referenčnega dela, na risbo »3-3 oddelek« dokumenta »*Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezu Kiži In HPP*«, v kateri je označil dva dela, ki naj bi vsak posamezno predstavljal samostojno konstrukcijo, in na dokument »*Izdelava in metodologija pritrditve prednapetih vrvi, ki bodo uporabljene v dveh različnih strukturah in lokacijah (sidrane betonske in pobočne površine)*«.

Vlagatelj s poudarjanjem besede »in« v nazivu referenčnega projekta (tj. »*Gradbena dela na jezu »Bingöl Kiži« in objektih HEPP za preprečevanje zdrsov na pobočjih izkopa elektrarne*«) ne more utemeljiti naročnikovih kršitev pri pregledu njegove prijave, saj četudi se je priglašeno referenčno delo nanašalo na dela, izvedena na dveh objektih (na jezu in objektu HEPP), to ne omogoča že zaključka, da sta bili v okviru priglašene referenčnega dela izvedeni dve konstrukciji, in da sta ti bili pilotni.

V zvezi z dokumentom »*Izdelava in metodologija pritrditve prednapetih vrvi, ki bodo uporabljene v dveh različnih strukturah in lokacijah (sidrane betonske in pobočne površine)*« gre najprej pojasniti, da je bila na vlagatelju dolžnost, da že v prijavi predloži dokazila, iz katerih bo razvidno, da je že izvedel dve sidrani pilotni konstrukciji oz. da naknadno, ko ga je naročnik pozval na popravilo prijave v tem delu, predloži takšna dokazila, ki bodo omogočala zaključek, da je vlagatelj izkazal izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij. Vlagatelj izpostavljenega dokumenta, na katerega se sklicuje v postopku pravnega varstva, na podlagi naročnikovega poziva na dopolnitev prijave ni predložil. Pojasniti gre, da postopek pravnega varstva ni namenjen preverjanju skladnosti prijav z zahtevami naročnika, posledično pa predmet tega revizijskega postopka ne more biti vprašanje, ali sta bili v okviru priglašene referenčnega dela izvedeni vsaj dve sidrani pilotni konstrukciji. Predmet postopka pravnega varstva je naročnikovo ravnanje v postopku javnega naročanja (prim. prvi odstavek 5. člena ZPVPJN), zato je predmet zadevnega postopka pravnega varstva lahko le naročnikovo ravnanje pri pregledu vlagateljeve prijave oz. vprašanje, ali je naročniku mogoče očitati kršitve pri zaključku, da vlagatelj s predloženo dokumentacijo v postopku oddaje javnega naročila ni izkazal izvedbe dveh sidranih pilotnih konstrukcij. Zato dokument »*Izdelava in metodologija pritrditve prednapetih vrvi, ki bodo uporabljene v dveh različnih strukturah in lokacijah (sidrane betonske in pobočne površine)*«, katerega vlagatelj v postopku oddaje javnega naročila ni predložil, četudi je bil izrecno pozvan, da dokaže izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij, ampak ga je vlagatelj predložil šele v postopku pravnega varstva, za presojo zakonitosti naročnikovega ravnanja ob sprejemu odločitve o priznanju sposobnosti ne more biti relevanten. Naročnik s tem dokumentom ob sprejemu odločitve o priznanju sposobnosti ni razpolagal in ga že po naravi stvari ni mogel upoštevati pri presoji izpolnjevanja sporne zahteve, posledično naročniku tudi ni mogoče očitati kršitev, ker presoje vlagateljeve prijave ni opravil na podlagi informacij, ki jih je vlagatelj predstavil naknadno, šele v postopku pravnega varstva. Ob upoštevanju navedenega je Državna revizijska komisija dokazni

predlog vlagatelja z vpogledom v omenjeni dokument zavrnila, posledično pa Državna revizijska komisija z omenjenim dokumentom tudi ni seznanila strokovnjakov.

Ker je v zvezi z vsebino slike »3-3 oddelek« dokumenta »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezu Kiži In HPP«, na katero se sklicuje vlagatelj v zahtevku za revizijo, potrebno specifično strokovno znanje, s katerim Državna revizijska komisija ne razpolaga, je Državna revizijska komisija strokovnjakom naložila, da odgovorijo na vprašanje, ali je iz slike »3-3 oddelek«, ob upoštevanju preostalega dela dokumenta »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezu Kiži In HPP« razvidna sidrana pilotna konstrukcija, in če da, koliko sidranih pilotnih konstrukcij je razvidnih.

Strokovnjaki so pojasnili, da je iz slike »3-3 oddelek«, ob upoštevanju preostalega dela dokumenta »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezu Kiži In HPP«, razvidna ena sidrana pilotna konstrukcija. Na omenjeni sliki je prikazan povezan sistem ukrepov, ki ga strokovnjaki štejejo kot eno nosilno konstrukcijo, ki je sestavljena celota več različnih ukrepov oz. elementov (piloti, sidra, kamnita zložba,...), ki skupaj, kot celota, zagotavljajo stabilnost, trdnost, uporabnost in varnost objekta (mehansko odpornost in stabilnost).

Državna revizijska komisija je predstavljenemu delu strokovnega mnenja v celoti sledila, saj ocenjuje, da je bilo izdelano jasno in nedvoumno, naročnik, vlagatelj in kandidat s priznano sposobnostjo pa temu delu strokovnega mnenja tudi niso nasprotovali. Upošteva je navedeno gre ugotoviti, da pridobljeno strokovno mnenje ne potrjuje (golih) zatrjevanj vlagatelja, da je s predloženo dokumentacijo izkazal izvedbo dveh sidranih pilotnih konstrukcij, temveč potrjuje navedbe naročnika, da je iz slike »3-3 oddelek« dokumenta »Podrobnosti o Sekciji Sidrišča Jezu Kiži In HPP« razvidna izvedba zgolj ene sidrane pilotne konstrukcije. Upošteva je navedeno in upošteva je, da je naročnik jasno, natančno in nedvoumno zahteval izkazovanje izvedbe dveh sidranih pilotnih konstrukcij, vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikovih kršitev pri tem, ko je na podlagi predložene prijave, vključno z njeno dopolnitvijo, zaključil, da vlagatelj (niti v okviru prijave niti v okviru njene dopolnitve) ni izkazal izpolnjevanja pogoja za sodelovanje iz točke 3.2 d7) Navodil. Ob upoštevanju navedenega in ob upoštevanju, da je naročnik določil, da bo priznal sposobnost tistim kandidatom, ki bodo v celoti izpolnjevali vse zahteve, določene v Navodilih, naročniku ni mogoče očitati kršitev, ko vlagatelju ni priznal sposobnosti in posledično vlagatelja ne bo povabil k oddaji ponudbe v drugi fazi.

Ker naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti iz treh razlogov, bi vlagatelj moral za uspeh z zahtevkom za revizijo v delu, ki se nanaša na naročnikovo ravnanje v zvezi z njegovo prijavo, izpodbiti vse tri razloge, navedene v odločitvi o priznanju sposobnosti. Ker vlagatelj ni uspel izpodbiti enega izmed razlogov, ki ga je naročnik navedel v odločitvi o priznanju sposobnosti, Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni presojala revizijskih navedb, vezanih na preostala dva razloga, s tem povezane dokazne predloge vlagatelja in naročnika pa je zavrnila kot nepotrebne. Vsebinska presoja utemeljenosti v odločitvi o priznanju sposobnosti navedenega razloga za zavrnitev vlagateljeve prijave, ki se nanaša na izpolnjevanje zahteve iz 3.2 b) Navodil, in razloga, ki se nanaša na izpolnjevanje zahtev iz 3.2 g1), 3.2 g2), 3.2 g3) in 3.2 g4) Navodil, ob upoštevanju, da za neskladnost prijave z zahtevami naročnika zadostuje že en razlog, namreč ne bi mogla spremeniti ugotovitve, da vlagatelj ni izkazal nezakonitega naročnikovega ravnanja pri tem, ko vlagatelju ni priznal sposobnosti in ga posledično ne bo povabil k oddaji ponudbe v drugi fazi.

3. Glede kršitve načela enakopravne obravnave ponudnikov

Vlagatelj v zahtevku za revizijo nadalje zatrjuje, da je naročnik gospodarske subjekte s sedežem v Republiki Turčiji, kot je vlagatelj, neenakopravno obravnaval napram gospodarskim subjektom, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ali drugi članici EU. Že na tem mestu gre v zvezi z revizijskimi

navedbami, da je k prepričanju vlagatelja o diskriminatornem ravnanju naročnika »pomembno prispevalo tudi dejstvo, da je naročnik odločitev izrazito pomanjkljivo obrazložil, saj je tako lažje zakril kršitev prepovedi neenakopravne obravnave oz. diskriminacije med ponudniki s sedežem v Republiki Sloveniji oz. državah članicah EU ter ponudniki iz Turčije oz. držav, ki niso članice EU«, ponoviti, da vlagatelj v tem postopku pravnega varstva ni izkazal zatrjevane neustrezne obrazložitve odločitve o priznanju sposobnosti niti v delu, ki se nanaša na nepriznanje sposobnosti vlagatelju, niti v delu, ki se nanaša na priznanje sposobnosti skupini gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« in skupini gospodarskih subjektov »Strabag«.

Eno izmed temeljnih načel javnega naročanja je načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), skladno s katerim mora naročnik zagotoviti, da med ponudniki na vseh stopnjah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov ni razlikovanja, upošteva vzajemno priznavanje in sorazmernost zahtev naročnika glede na predmet naročila. Naročnik mora zagotoviti, da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo diskriminacijo.

Načela enakopravne obravnave ponudnikov v pravu javnih naročil ni mogoče razumeti kot absolutne kategorije in ne pomeni, da je naročnik vsem gospodarskim subjektom dolžan omogočiti dejansko enak položaj v postopku oddaje javnega naročila in da mora vse gospodarske subjekte v vseh situacijah obravnavati enako, ampak le, da je treba enake oz. primerljive primere obravnavati enako, različne pa temu primerno in sorazmerno različno. To načelo je kršeno, če se različno obravnavajo primeri, ki se v bistvenih pravno relevantnih okoliščinah ne razlikujejo. Za ugotovitev kršitve načela enakopravne obravnave ponudnikov oz. za zaključek o diskriminaciji vlagatelja tako ne zadošča zgolj (zatrjevano) dejstvo, da je bil vlagatelj različno (drugače) obravnavan kot (nekateri) drugi gospodarski subjekti, ampak mora vlagatelj, na katerem je trditveno breme (prim. drugi odstavek 15. člena ZPVPJN ter 7. in 212. člen ZPP, v povezavi s 13. členom ZPVPJN), v zahtevku za revizijo zatrjevati tudi okoliščine, ki kažejo na to, da so bili vlagatelj in drugi gospodarski subjekti v primerljivem položaju, naročnik pa jih je različno obravnaval oz. da so bili vlagatelj in drugi gospodarski subjekti v različnem položaju, naročnik pa jih je enako obravnaval. Navedenega ne spreminja vlagateljevo sklicevanje na 40. člen Zakona o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 s sprem.), ki določa, da kadar diskriminirana oseba v postopku pri zagovorniku, pristojni inšpekciji ali drugem postopku, v katerem zahteva obravnavo diskriminacije, izkaže dejstva, ki upravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije, mora kršitelj dokazati, da v obravnavanem primeru ni kršil te prepovedi, oziroma da je neenako obravnavanje dopustno v skladu s tem zakonom. Tudi iz citirane določbe, ki ureja obrnjeno dokazno breme, izhaja, da mora oseba, ki zatrjuje diskriminacijo najprej izkazati dejstva, ki upravičujejo domnevo o kršitvi prepovedi diskriminacije.

Vlagatelj očitke o kršitvi načela enakopravne obravnave ponudnikov oz. diskriminaciji vlagatelja najprej utemljuje z navedbami, da naročnik ni priznal sposobnosti za sodelovanje samo gospodarskima subjektoma iz Republike Turčije (to sta vlagatelj in subjekt Cengiz). Četudi vlagatelj pravilno navaja, da naročnik samo gospodarskima subjektoma iz Republike Turčije ni priznal sposobnosti za sodelovanje, to ne pomeni že tudi, da jima naročnik sposobnosti ni priznal iz razloga, ker sta subjekta iz Republike Turčije, kot to želi prikazati vlagatelj, oz. da ju je neenakopravno obravnaval napram gospodarskim subjektom s sedežem v Republiki Sloveniji ali drugi članici EU. V obravnavanem postopku je bilo ugotovljeno, da naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti iz razloga, ker vlagatelj ni izkazal izpolnjevanja zahteve iz točke 3.2 d7) Navodil, zato gre slediti navedbam naročnika, da naročnik vlagatelju ni priznal sposobnosti iz razloga, ker vlagatelj s prijavo in njeno dopolnitvijo ni izkazal izpolnjevanja naročnikovih zahtev, ne pa iz razloga, ker ima vlagatelj sedež v Republiki Turčiji. Na tem mestu Državna revizijska komisija še pripominja, da je v zvezi z ravnanjem naročnika pri pregledu prijave gospodarskega subjekta

Cengiz (na podlagi zahtevka za revizijo tega subjekta) potekal postopek pravnega varstva, v katerem Državna revizijska komisija ni ugotovila zatrjevanih naročnikovih kršitev, ko temu subjektu sposobnosti za sodelovanje ni priznal (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-105/2024-12).

Da bi naročnik subjekte, ki so v enakem položaju, obravnaval različno oz. da bi subjekte, ki so v primerljivem položaju, obravnaval neenako, vlagatelj v zahtevku za revizijo niti ne zatrjuje in tako ne zatrjuje, da (tako kot vlagateljova prijava tudi) prijavi skupine gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« in skupine gospodarskih subjektov »Strabag« ne izpolnjujeta naročnikovih zahtev. Iz odločitve o priznanju sposobnosti izhaja, da prijavi omenjenih skupin gospodarskih subjektov izpolnjujeta vse naročnikove zahteve, medtem ko vlagateljova prijava ne izpolnjuje vseh zahtev naročnika. To pomeni, da se položaj vlagatelja v bistveno relevantni okoliščini (tj. vprašanje izpolnjevanja naročnikovih zahtev) razlikuje od položaja skupine gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« in skupine gospodarskih subjektov »Strabag«, ta bistvena relevantna okoliščina pa tudi narekuje različno obravnavo vlagatelja (nepriznanje sposobnosti) in omenjenih skupin gospodarskih subjektov (priznanje sposobnosti). Naročnikovo ravnanje, ko vlagatelju ni priznal sposobnosti iz razloga, ker ni izkazal izpolnjevanja naročnikovih zahtev, medtem ko je skupini gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« in skupini gospodarskih subjektov »Strabag«, katerih prijavi sta po presoji naročnika (ki ju vlagatelj z zahtevkom za revizijo ne izpodbija), bili skladni z vsemi zahtevami, zato ne predstavlja kršitve načela enakopravne obravnave ponudnikov oz. diskriminatorne obravnave vlagatelja.

Vlagatelj kršitev načela enakopravne obravnave ponudnikov utemeljuje tudi z navedbami, da je naročnik dodatna pojasnila oz. dokazila zahteval le od gospodarskih subjektov, ki imata sedež v Republiki Turčiji. Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v odstopljeno dokumentacijo ugotavlja, da izpostavljena trditev vlagatelja ne drži – naročnik dodatnih pojasnil in dokazil ni zahteval le od vlagatelja (in drugega gospodarskega subjekta iz Turčije), temveč od vseh gospodarskih subjektov, ki so oddali prijave. Naročnik je namreč skupino gospodarskih subjektov »Kolektor in drugi« s pozivom z dne 8. 5. 2024 pozval na dokazila, vezano na pogoj za sodelovanje iz točke 3.2 b) Navodil, ter na predložitev dokazil za enega izmed sodelujočih gospodarskih subjektov, vezanih na izpolnjevanje zahtev iz točke 3.1 (b) in 3.1 (d) Navodil. Prav tako je naročnik skupino gospodarskih subjektov »Strabag« s pozivom z dne 8. 5. 2024 pozval na predložitev prevoda enega izmed več v prijavi predloženih dokazil v zvezi z zahtevo iz točke 3.1 (a) Navodil, na predložitev dokazil za dva subjekta, vezanih na izpolnjevanje zahtev iz točke 3.1 (b), 3.1 (d), 3.2 b) Navodil, na predložitev dokazila, vezanega na izpolnjevanje zahteve iz točke 3.2 c) Navodil ter na predložitev podpisane izjave v obrazcu »IZJAVA (KADER-IZS)«. Ker torej vlagatelj očitke o naročnikovih kršitvah utemeljuje na napačnem izhodišču (in sicer, da je naročnik dodatna pojasnila oz. dokazila zahteval le od gospodarskih subjektov, ki imata sedež v Republiki Turčiji), že iz tega razloga ni mogoče pritrditi vlagateljevemu zaključku o naročnikovi kršitvi načela enakopravne obravnave ponudnikov oz. diskriminaciji vlagatelja.

Vlagatelj nadalje navaja, da je naročnikova diskriminacija gospodarskih subjektov s sedežem izven Republike Slovenije oz. držav članic EU razvidna tudi iz naročnikove zahteve, da ponudnik za vseh sedem nominiranih kadrov najkasneje do uvedbe v delo izkaže znanje slovenskega jezika na stopnji B2. V zvezi z izpostavljenimi navedbami gre najprej poudariti, da bi moral katerikoli gospodarski subjekt (s tem pa tudi vlagatelj) morebitno nasprotovanje kateri izmed zahtev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila uveljavljati še pred potekom roka za prejem prijav z vložitvijo zahtevka za revizijo, in sicer v rokih, ki izhajajo iz prvega in drugega odstavka 25. člena ZPVPJN. Vlagatelj se je z objavo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila seznanil s sporno zahtevo, zato bi moral nasprotovanja tej zahtevi oz. pomisleke o tem, da ga zahteva diskriminira oz. ga neenakopravno obravnava napram gospodarskim subjektom s sedežem v Republiki Sloveniji oz. državi članici EU, izraziti v zahtevku za revizijo, vložnem v

roku iz prvega odstavka 25. člena ZPVPJN. Časovnih omejitev pri uveljavljanju domnevnih kršitev iz razpisne faze vlagatelj tudi s sklicevanjem na načelo enakopravne obravnave ponudnikov oz. diskriminacijo ne more zaobiti. Ker vlagatelj zatrjevana (domnevne) kršitve naročnika, in sicer, da je del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila oblikoval v nasprotju z načelom enakopravne obravnave ponudnikov oz. da diskriminira vlagatelja, uveljavlja šele v zahtevku za revizijo, vloženim po poteku roka za predložitev prijav zoper naročnikovo odločitev o priznanju sposobnosti, te navedbe niso pravočasne oz. je vlagatelj z njimi prekludiran, posledično pa se Državna revizijska komisija do njih vsebinsko ni opredeljevala, z njimi povezane dokazne predloge (vpogled v dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila iz drugih postopkov javnega naročanja) pa je zavrnila kot nepotrebne.

Vlagatelj v vlogi, s katero se je opredelil do navedb kandidata s priznano sposobnostjo, navaja, da je bil diskriminiran tudi iz razloga, ker je moral vso dokumentacijo predložiti v slovenskem jeziku, naročnik pa je očitne pravopisne pomote v prevodih štel v škodo vlagatelju. Državna revizijska komisija izpostavljenih navedb vsebinsko ni presojala, saj je vlagatelj z njimi, upošteva šest odstavkov 29. člena ZPVPJN, prepozen. Vlagateljeve navedbe v vlogi z dne 23. 8. 2024 po vsebini predstavljajo nova dejstva (ki naj bi utemeljevala kršitev, ki jo je vlagatelj sicer zatrjeval že v zahtevku za revizijo), pri tem pa vlagatelj v izpostavljeni vlogi niti ne navaja niti ne dokaže, da teh novih dejstev brez svoje krivde ni mogel navesti že v predrevizijskem postopku.

4. Glede števila kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju v drugi fazi postopka

Vlagatelj zatrjuje, da bo naročnik povabil k sodelovanju v drugi fazi le dva kandidata, kar je premajhno število, posledično pa je kršeno načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki ter načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Ne da bi se Državna revizijska komisija opredeljevala, ali je vlagatelju, ki ni zagovornik javnega interesa (prim. drugi odstavek 6. člena ZPVPJN), za presojo teh očitkov sploh mogoče priznati aktivno legitimacijo po drugi alineji prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, Državna revizijska komisija v zvezi z vlagateljevimi navedbami, da »v posledici kršitev iz predhodnih točk se je število kandidatov oz. ponudnikov, ki je bilo zaradi pretiranih, nesorazmernih in diskriminatorskih zahtev naročnika (o posledicah katerih je bil vlagatelj seznanjen šele s sprejemom odločitve), glede na predmet javnega naročila že v izhodišču neobičajno majhno, zmanjšalo iz štirih na zgolj dva ponudnika oz. kandidata«, pojasnjuje, da vlagatelj iz zgoraj pojasnenih razlogov v predhodnih točkah zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikovih kršitev.

V zvezi z vlagateljevim sklicevanjem na ravnanja drugega naročnika v drugem postopku javnega naročanja gre pojasniti, da se vsak postopek oddaje javnega naročila vodi kot zaključena in samostojna celota. Ravnanja (drugih ali istih) naročnikov v določenih predhodnih postopkih javnega naročanja ne morejo predstavljati argumenta oziroma zakonite podlage za ravnanje naročnika v tem postopku javnega naročanja. Četudi naj bi drug naročnik v drugem postopku javnega naročila po navedbah vlagatelja priznal sposobnost za sodelovanje bistveno večjemu številu gospodarskih subjektov, kot naročnik v konkretnem postopku javnega naročanja, to ne omogoča zaključka, da je naročnik v konkretnem primeru kršil načelo zagotavljanja konkurence, kot to zatrjuje vlagatelj. Upošteva navedeno je Državna revizijska komisija dokazne predloge vlagatelja (vpogled v odločitvi o priznanju sposobnosti v drugih postopkih javnega naročanja) zavrnila kot nepotrebne.

Vlagatelj sklicujoč se na 82. člen ZJN-3 zatrjuje, da bo naročnik k oddaji ponudbe povabil premajhno število kandidatov. Določba 82. člena ZJN-3 ureja možnost zmanjševanja števila ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju. Kot že pojasnjeno, v prvi fazi omejenega postopka naročnik pregleda prijave in gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo zahteve iz

dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, prizna sposobnosti in jih v drugi fazi povabi k oddaji ponudbe. Pri tem ima naročnik, skladno z 82. členom ZJN-3 in četrtem odstavkom 40. člena ZJN-3, možnost, da omeji število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in ki bodo povabljeni, da oddajo ponudbo. Naročnik se torej lahko odloči, da k oddaji ponudbe, ne povabi vseh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje, ampak samo določeno število kandidatov. Če se naročnik odloči za uporabo te možnosti, o tem vnaprej obvesti zainteresirane gospodarske subjekte – naročnik mora namreč v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navesti objektivna in nediskriminatorska merila ali pravila, ki jih namerava uporabiti za zmanjšanje števila ustreznih kandidatov, ter najmanjše, in po potrebi največje število kandidatov, ki jih namera povabiti k sodelovanju (drugi odstavek 82. člena ZJN-3). V omejenem postopku je najmanjše število kandidatov pet, v vsakem primeru mora število povabljenih kandidatov zadostovati za zagotovitev prave konkurence (prim. tretji odstavek 82. člena ZJN-3). Skladno s četrtem odstavkom 82. člena ZJN-3 naročnik povabi toliko kandidatov, da je njihovo število najmanj enako najmanjšemu številu iz prejšnjega odstavka. Kadar pa je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in najnižje stopnje usposobljenosti iz dvanajstega odstavka 76. člena ZJN-3, manjše od najmanjšega predvidenega števila, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da povabi vse kandidate z zahtevanimi sposobnostmi. Naročnik v ta postopek ne sme vključiti gospodarskih subjektov, ki se niso prijaviili za sodelovanje, ali kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti.

V obravnavanem primeru naročnik ni predvidel zmanjšanja števila ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju (glej točko IV.1.4 obvestila o javnem naročilu), zato že po naravi stvari naročniku ni mogoče očitati kršitev 82. člena ZJN-3.

Tudi sicer iz tretjega in četrtega odstavka 82. člena ZJN-3 ne izhaja, da je pogoj za nadaljevanje omejenega postopka oz. za prehod iz prve v drugo fazo, da število kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe, zadostuje za zagotovitev prave konkurence. Tretji odstavek 82. člena ZJN-3 določa najmanjše število ustreznih kandidatov, ki jih naročnik povabi k oddaji ponudbe, če uporabi možnost zmanjševanja ustreznih kandidatov. Zadnja poved tretjega odstavka 82. člena ZJN-3 ne prepoveduje naročniku nadaljevanja postopka, če v omejenem postopku število kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe, ne zadostuje za zagotovitev prave konkurence, ampak mu nalaga, da kadar se odloči za zmanjšanje števila ustreznih kandidatov, mora število kandidatov, ki bodo povabljeni, določiti tako, da je zagotovljena prava konkurenca, v noben primeru pa to število ne sme biti manjše od pet. To pomeni, da če na področju predmeta javnega naročila pet kandidatov ne zagotavlja prave konkurence, naročnik določi večje število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe. Zadnja poved tretjega odstavka 82. člena ZJN-3 torej naročniku nalaga obveznosti pri oblikovanju dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če se odloči za zmanjšanje števila ustreznih kandidatov, ne prepoveduje pa naročniku nadaljevanje postopka, če število ustreznih kandidatov ni pet. To potrjuje tudi druga poved četrtega odstavka 82. člena ZJN-3, ki določa, da kadar je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in najnižje stopnje usposobljenosti iz dvanajstega odstavka 76. člena ZJN-3, manjše od najmanjšega predvidenega števila, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da povabi vse kandidate z zahtevanimi sposobnostmi. To pomeni, da tudi če je naročnik uporabil možnost zmanjševanja števila in je število ustreznih kandidatov manjše od pet, lahko naročnik nadaljuje s postopkom in k oddaji ponudbe povabi (vse) kandidate, ki izpolnjujejo naročnikove zahteve. Druga poved četrtega odstavka 82. člena ZJN-3, v nasprotju z zatrjevanji vlagatelja, ne določa, da lahko naročnik, če je število ustreznih kandidatov manjše od najmanjšega predvidenega števila, nadaljuje s postopkom le, če je število povabljenih kandidatov tolikšno, da zadostuje za zagotovitev prave konkurence. Stališče, ki ga zavzema vlagatelj, in sicer, da bi lahko naročnik nadaljeval s postopkom le, če bi prejel (po vlagateljevi oceni) zadostno število prijav, ki bi bile skladne z zahtevami, je življenjsko nevzdržno, saj bi to pomenilo, da naročnik, kljub temu, da je z objavo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zoper katero zahtevke za revizijo ni bil vložen, omogočil sodelovanje v postopku vsem zainteresiranim gospodarskim subjektom,

predmeta javnega naročila ne bi mogel oddati, ampak ne zato, ker ne bi bilo ustreznih kandidatov, temveč zato ker bi bilo njihovo število (po mnenju vlagatelja) premajhno.

Državna revizijska komisija vsebinsko ni presojala, ali število gospodarskih subjektov, ki jih bo naročnik povabil k oddaji ponudbe, zadostuje za zagotovitev prave konkurence. Iz navedb vlagatelja ni razvidno, katero pravno posledico zasleduje v tem delu zahtevka za revizijo (razveljavitev odločitve o priznanju sposobnosti, da naročnik tudi njemu prizna sposobnost in ga povabi k oddaji ponudbe ali razveljavitev celotnega postopka javnega naročanja). Vlagatelj z zavzemanjem, da bi ga naročnik povabil k oddaji ponudbe, ne more uspeti. Naročnik namreč v nobenem primeru, tudi ne z namenom vzpostavitve večje konkurence v drugi fazi, k oddaji ponudbe ne more povabiti gospodarskega subjekta, kot je vlagatelj, ki v prvi fazi ni izkazal izpolnjevanja naročnikovih zahtev, saj bi takšno naročnikovo ravnanje predstavljajo kršitev načela enakopravne obravnave ponudnikov. Tudi četrti odstavek 82. člena ZJN-3 (na katerega se sklicuje vlagatelj, vendar ga ne navaja v celoti) določa, da naročnik (če je uporabil možnost zmanjševanja števila ustreznih kandidatov) v postopek ne sme vključiti gospodarskih subjektov, ki se niso prijaviли za sodelovanje, ali kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti.

V kolikor vlagatelj z izpostavljenim delom zahtevka za revizijo zasleduje razveljavitev celotnega postopka oddaje javnega naročila, gre pojasniti, da določbe ZJN-3 naročniku ne nalagajo, da bi moral prejeti določeno število (ustreznih) prijav, da bi lahko omejeni postopek nadaljeval s povabilom k oddaji oz. da bi v postopku oddaje javnega naročila moral prejeti določeno število prijav oz. ponudb, da bi smel oddati javno naročilo. Na drugi strani določbe ZJN-3 naročniku tudi ne nalagajo, da v primeru nezadostne konkurence javno naročilo odda, saj lahko zaradi nezadostne konkurence zaključi postopek oddaje javnega naročila (prim. odločitev Sodišča EU v zadevi C-440/13, točka 35). Vendar pa je takšna odločitev prepuščena naročnikovi presoji, v katero Državna revizijska komisija (kot tudi ne vlagatelj) ne more posegati. Kot že pojasnjeno, slediti stališču vlagatelja, da iz razloga, ker je naročnik prejel (po njegovi oceni) (pre)majhno število prijav in bo k oddaji ponudbe povabil (po njegovi oceni) (pre)majhno število gospodarskih subjektov, zadevnega javnega naročila ne more oddati, bi pomenilo, da družbene potrebe, ki jo je naročnik ugotovil, opredelil in jo namerava izpolniti z oddajo zadevnega naročila, ne bi bilo mogoče izpolniti, vendar ne zato, ker ne bi bilo ustreznih kandidatov, temveč ker naj to število ne bi bilo ustrezno (prim. odločitev Sodišča EU v zadevi C-138/08, točka 43).

Upoštevanje navedeno je Državna revizijska komisija revizijske navedbe, vezane na število gospodarskih subjektov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe, zavrnila kot neutemeljene.

5. Sklepno

Upoštevanje navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, zato je Državna revizijska komisija, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevkov za revizijo vlagatelja kot neutemeljen zavrnila.

Ob tem Državna revizijska komisija še pripominja, da obsežnih navedb kandidata s priznano sposobnostjo, da vlagatelju, kot gospodarskemu subjektu s sedežem v Turčiji, skladno z direktivami EU s področja javnega naročanja ni dovoljen dostop do zadevnega postopka oddaje javnega naročila, posledično pa vlagatelj ni upravičen do uveljavljanja pravic, ki izhajajo (oz. so prenesene v pravni red) iz direktiv s področja javnega naročanja, vsebinsko ni presojala, saj njihova vsebinska presoja na položaj strank in kandidata s priznano sposobnostjo ne bi vplivala. Vlagatelj po vsebinski obravnavi revizijskih navedb z zahtevkom za revizijo ni uspel, pri tem pa ni ključno, ali vlagatelj z zahtevkom za revizijo tudi ne bi uspel iz razlogov, ki jih navaja kandidat s priznano sposobnostjo.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Državna revizijska komisija je vlagatelja in naročnika s sklepom št. 018-105/2024-10 z dne 6. 9. 2024, pozvala na predložitev predujma za izdelavo strokovnega mnenja (vsakega v znesku 3.000,00 EUR), kar sta tudi storila. Strokovnjaki so delo obračunali v znesku 3.602,98 EUR, kar Državna revizijska komisija ocenjuje za ustrezno višino in jim jo priznava v celoti. Glede na navedeno znaša preostanek skupaj založenega zneska predujma 2.397,02 EUR, ki se vlagatelju in naročniku vrne vsakemu v višini 1.198,51 EUR na njun račun.

S tem je odločitev Državne revizijske komisije iz 2. in 3. točke izreka tega sklepa utemeljena.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 4. točke izreka tega sklepa.

Povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva, je v vlogi, s katero se je opredelil do navedb vlagatelja, zahteval tudi kandidat s priznano sposobnostjo. Državna revizijska komisija je zahtevo zavrnila, saj v konkretnem primeru prispevek kandidata s priznano sposobnostjo k rešitvi zadeve ni bil bistven in ni pripomogel ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve, posledično pa priglašeni stroški niso bili potrebni (četrti in osmi odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 5. točke izreka tega sklepa.

Povrnitev stroškov, nastalih v revizijskem postopku, je zahteval tudi naročnik, in sicer v višini 3.000,00 EUR, kolikor je založil za izdelavo strokovnega mnenja. Zahtevke za revizijo je neutemeljen, zato je naročnik, skladno s četrnim odstavkom 70. člena ZPVPJN, upravičen do povrnitve potrebnih stroškov postopka pravnega varstva. Državna revizijska komisija naročniku priznava priglašeni strošek po temelju, glede višine priglašene stroška pa gre ugotoviti, da je vlagatelj naročniku dolžan povrniti le višino predujma, ki je bila dejansko potrebna za izdelavo strokovnega mnenja, in ne višine dejansko plačanega predujma. Višina predujma, ki je bila dejansko potrebna za izdelavo strokovnega mnenja, znaša 1.801,49 EUR (tj. polovica zneska, ki so ga zaračunali strokovnjaki). Kar je zahteval naročnik več od vlagatelja (tj. še dodatnih 1.198,51 EUR) se zavrne, saj bo preostanek plačanega predujma v višini 1.198,51 EUR naročnik, kot je bilo pojasnjeno v obrazložitvi 2. in 3. točke izreka tega sklepa, prejel iz založenih sredstev.

Vlagatelj je dolžan naročniku povrniti stroške v višini 1.801,49 EUR v 15 dneh po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja naročnikova stroškovna zahteva se zavrne.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 6. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk: Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- kandidat s priznano sposobnostjo,
- RS MJU.

V vednost:

- Oddelek za splošne, pravne, finančne in kadrovske zadeve, tu,

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.